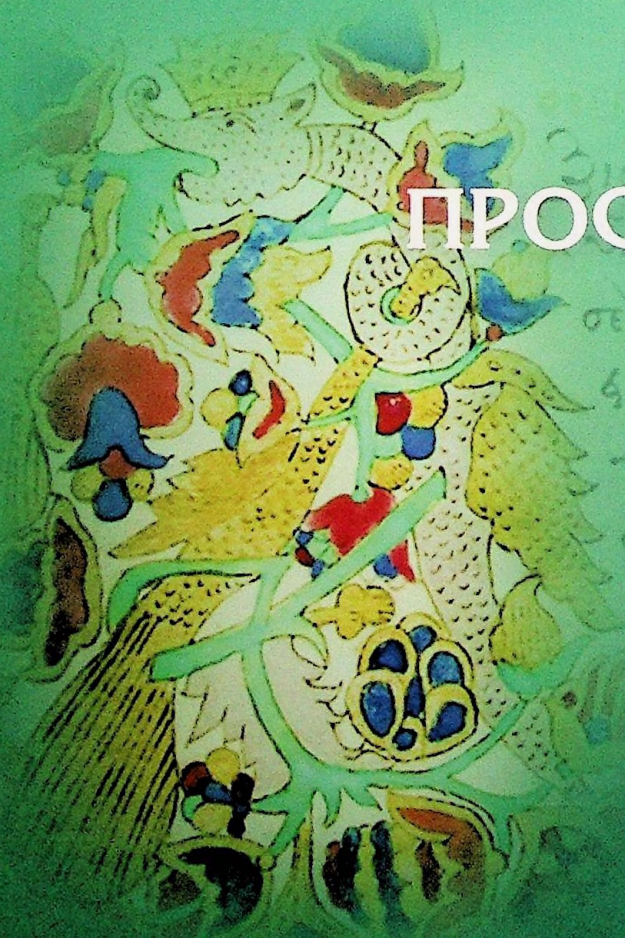

STUDIA 36 BALCANICA

MIRABILIA: ВРЕМЕНА ПРОСТРАНСТВА МИТОВЕ

ИСТ
БАН

ИНСТИТУТ ЗА БАЛКАНИСТИКА & ЦЕНТЪР ПО ТРАКОЛОГИЯ ПРИ БАН

Studia Balcanica 36

ИЗДАНИЕТО Е РЕАЛИЗИРАНО С ФИНАНСОВАТА ПОДКРЕПА НА
МИНИСТЕРСТВОТО НА КУЛТУРАТА

Съставителство и редакция:
проф. д.изк. Ваня Лозанова-Станчева
проф. дин Валерия Фол

© Институт за балканистика с Център по тракология – БАН, 2023

© Издателство „Парадигма“, 2023

ISBN 978-954-326-508-4

ИНСТИТУТ ЗА БАЛКАНИСТИКА С ЦЕНТЪР ПО ТРАКОЛОГИЯ
ПРИ БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

MIRABILIA: ВРЕМЕНА, ПРОСТРАНСТВА, МИТОВЕ

колективна монография

Издателство Парадигма
София, 2023

СЪДЪРЖАНИЕ / CONTENTS

MIRABILIA: ВРЕМЕНА, ПРОСТРАНСТВА, МИТОВЕ

УВОД/INTRODUCTION:

ВАНЯ ЛОЗАНОВА-СТАНЧЕВА: MIRABILIA: ВРЕМЕНА, ПРОСТРАНСТВА, МИТОВЕ	10
LOZANOVA, VANYA: MIRABILIA: TIMES, SPACES, MYTHS	10

MIRABILIA ANTIQUA ET MEDIAEVALIS

ВАЛЕРИЯ ФОЛ: СВ. МАРИНА МЕЖДУ ВЕНЕЦИЯ И БАЛКАНИТЕ	14
VALERIA FOL: ST. MARINA BETWEEN VENICE AND THE BALKANS	26
ИВАН МАРАЗОВ: IMITATIO ALEXANDRI	27
IVAN MARAZOV: IMITATIO ALEXANDRI	57
ВЕСЕЛА АТАНАСОВА: КРАК НА САРАПИС В НАЦИОНАЛНИЯ АРХЕОЛОГИЧЕСКИ ИНСТИТУТ С МУЗЕЙ КЪМ БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ?	58
VESSELA ATANASSOVA: A FOOT OF SARAPIS IN THE NATIONAL ARCHAEOLOGICAL INSTITUTE WITH MUSEUM, BULGARIAN ACADEMY OF SCIENCES?	67
АДРИАНА АТАНАСОВА СЪРБОВА: РИТЪМЪТ НА ТРАКИЙСКАТА КУЛТОВА АРХИТЕКТУРА	68
ADRIANA SARBOVA: THE RHYTHM OF THRACIAN CULT ARCHITECTURE	85
НЕВЕНА ПАНОВА: ЗА ВЪЗМОЖНИЯ ПАРАЛЕЛ МЕЖДУ ЕПИЧЕСКИТЕ СЮЖЕТИ ЗА ОДИСЕЙ И КРАЛИ МАРКО	86
NEVENA PANOVA: ON SOME POSSIBLE PARALLELS BETWEEN THE EPIC NARRATIVES OF ODYSSEUS AND KRALI MARKO	93
МАРТА ИВАЙЛОВА: СЛОНЪТ В ЕДНО РАННОХРИСТИЯНСКО ПРОИЗВЕДЕНИЕ. СЕМАНТИЧНИ И ЕЗИКОВИ ПРОМЕНИ	95
MARTA IVAYLOVA: THE ELEPHANT IN AN EARLY CHRISTIAN TEXT. SEMANTIC AND LINGUISTIC CHANGES	108
СВЕТОСЛАВ С. РИБОЛОВ: АРИЕВАТА РЕЦЕПЦИЯ НА АРИСТОТЕЛОВИТЕ КАТЕГОРИИ	109
SVETOSLAV RIBOLOV: THE ARYAN RECEPTION OF THE ARISTOTLE CATEGORIES	124
ЙОАННИС КАМИНИС: ДЕМИТОЛОГИЗИРАНЕТО НА НОВИЯ ЗАВЕТ: ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВО ИЛИ ВЪЗМОЖНОСТ ЗА ПРАВОСЛАВИЕ?	125
IOANNIS KAMINIS: THE DEMYTHOLOGIZATION OF THE NEW TESTAMENT: A CHALLENGE OR AN OPPORTUNITY FOR ORTHODOXY?	139
КРИСТИЯН КОВАЧЕВ: МИТЪТ ЗА „ИДЕАЛНИЯ ГРАД“ КАТО ЧАСТ ОТ КОНСТРУИРАНЕТО НА ДРУГОСТТА ПРЕЗ СРЕДНОВЕКОВИЕТО	140
KRISTIYAN KOVACHEV: THE MYTH OF THE "IDEAL CITY" AS PART OF THE CONSTRUCTION OF OTHERNESS IN THE MIDDLE AGES	147
ВАНЯ ЛОЗАНОВА-СТАНЧЕВА: КЪМ КОРЕНИТЕ НА ЛЕГЕНДАТА ЗА РОДОСКИЯ ДРАКОН	148
VANYA LOZANOVA-STANCHEVA: TOWARDS THE SOURCES OF THE LEGEND OF THE DRAGON OF RHODES	162

ПЕНКА ДАНОВА: МИТОВЕ И ЛЕГЕНДИ ЗА БАЛКАНИТЕ В ДВА ИТАЛИАНСКИ ПЪТЕПИСА ОТ 1575 Г.	163
PENKA DANOVA: MYTHS AND LEGENDS OF THE BALKANS IN TWO ITALIAN TRAVELERS OF THE YEAR 1575	177
ВЛАДИСЛАВ ИВАНОВ: ЗНАМЕНА ЗА ТУРСКИТЕ НАШЕСТВИЯ ВЪВ ВИЗАНТИЙСКА ИСТОРИЯ (ΡΟΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ) НА НИКИФОР ГРИГОРА	178
VLADISLAV IVANOV: THE OMENS FOR THE TURKISH INVASIONS IN NICEPHORUS GREGORAS' BYZANTINE HISTORY (ΡΟΜΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ)	188
САША ЛОЗАНОВА, СТЕЛА ТАШЕВА: ПРИРОДНИ И АРХИТЕКТУРНИ МОТИВИ В ИЗТОЧНОПРАВОСЛАВНИ ИКОНИ НА СВ. ГЕОРГИ	189
SASHA LOZANOVA, STELA TASHEVA: NATURAL AND ARCHITECTURAL MOTIFS IN EASTERN ORTHODOX ICONS OF ST. GEORGE	203

MIRABILIA: ТРАДИЦИЯ – МОДЕРНОСТ – ПОСТМОДЕРНОСТ

ОРЛИН СЪБЕВ: ЕДНО НЕОБИЧАЙНО НЕБЕСНО ЯВЛЕНИЕ НА БАЛКАНИТЕ ПРЕЗ 1866 Г. И НАУЧНАТА ИНТЕРПРЕТАЦИЯ ОТ НЕГОВИТЕ СЪВРЕМЕНИЦИ	206
ORLIN SABEV: AN UNUSUAL CELESTIAL EVENT IN THE BALKANS IN 1866 AND THE SCIENTIFIC INTERPRETATION BY ITS CONTEMPORARIES	221
ВЕНЕТА ЯНКОВА: ТОПОСИ НА ЧУДЕСНОТО. (КЪМ ЛЕГЕНДАРНАТА ТОПОГРАФИЯ НА ХЕТЕРОДОКСНИЯ ИСЛЯМ В СЕВЕРОИЗТОЧНА БЪЛГАРИЯ)	222
VENETA YANKOVA: TOPOI OF THE WONDERFUL (TOWARDS THE LEGENDARY TOPOGRAPHY OF THE HETERODOX ISLAM IN NORTHEASTERN BULGARIA)	233
АЛЕКСАНДРА ФОЛ: ДЕФИНИРАНЕ НА КРАСОТАТА В ИЗКУСТВОТО: ПЕТ ПРЕДВАРИТЕЛНИ УСЛОВИЯ И ШЕСТ ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ КРИТЕРИЯ	234
ALEXANDRA FOL: DEFINING BEAUTY IN ART: FIVE PROVISI AND SIX CRITERIA SINE QUA NON	247
АЛБЕНА ГЕОРГИЕВА: ЧУДЕСНИЯТ ПЪТ НА ИНДИВИДУАЛНОТО ИЗРАСТВАНЕ	248
ALBENA GEORGIEVA: THE MIRACULOUS PATHWAY OF INDIVIDUATION	263
БЛАГОРОДНА ФИЛЕВСКА: СОЗОПОЛСКА ПРИКАЗКА ЗА ЗМЕЯ ОТ ГОЛЕМИЯ ОСТРОВ	264
BLAGORODNA FILEVSKA: SOZOPOL'S FAIRY TALE ABOUT THE DRAGON FROM THE BIG ISLAND ... 277	
АНТОАНЕТА БАЛЧЕВА: ИДЕОЛОГЕМАТА ЗА СЛАВЯНСКА ВЗАИМНОСТ В ЛИТЕРАТУРНАТА ТРАДИЦИЯ НА ИЛИРИЗМА	278
ANTOANETA BALCHEVA: THE IDEOLOGY OF SLAVIC MUTUALITY IN THE LITERARY TRADITION OF ILLYRISM	286
ЖОРЖЕТА НАЗЪРСКА: СОФИЯ КАТО САКРАЛНО ПРОСТРАНСТВО ЗА ЕЗОТЕРИЧНИТЕ ОБЩЕСТВА (КРАЯТ НА XIX – ПЪРВАТА ПОЛОВИНА НА XX В.)	287
GEORGETA NAZARSKA: SOFIA AS A SACRED SPACE FOR ESOTERIC SOCIETIES (END OF THE XIX – FIRST HALF OF THE XX CENTURY)	306
МАРИЯНА СТАМОВА: ПРАВОСЛАВНАТА ЦЪРКВА И МИТОЛОГИЯТА В СРЪБСКАТА ПОЛИТИКА ПРЕЗ 80-ТЕ ГОДИНИ	307
MARIYANA STAMOVA: THE ORTHODOX CHURCH AND MYTHOLOGY IN SERBIAN POLITICS IN THE 80S	322
ХЮСЕИН МЕВСИМ: ЗА НАЧАЛАТА И НАЧАЛОТО НА ТУРСКИЯ НАЦИОНАЛЕН ТЕАТЪР И ДРАМАТУРГИЯ	324
HÜSEYİN MEVSİM: ABOUT THE BEGINNINGS AND THE BEGINNING OF THE TURKISH NATIONAL THEATER AND DRAMA	345

ЙОАНА СПАСОВА-ДИКОВА: СЦЕНИЧНИ ПРЕВЪПЛЪЩЕНИЯ НА ТОТАЛИТАРНИТЕ МИТОЛОГЕМИ В БЪЛГАРСКИЯ ТЕАТЪР.....	347
JOANNA SPASSOVA-DIKOVA: STAGE INCARNATIONS OF THE TOTALITARIAN MYTHOLOGEMS IN THE BULGARIAN THEATRE	365
ЯНИТА КИРОВА: НЕВЕРБАЛНИЯТ ТЕАТЪР НА СЦЕНАТА НА МЕЖДУНАРОДНИТЕ ТЕАТРАЛНИ ФЕСТИВАЛИ „ПАНАИР НА КУКЛИТЕ“ И „СВЕТОВЕН ТЕАТЪР В СОФИЯ“	366
YANITA KIROVA: NON-VERBAL THEATER ON THE STAGE OF INTERNATIONAL THEATER FESTIVALS SOFIA PUPPET FAIR AND WORLD THEATRE IN SOFIA	387
АНДРОНИКА МАРТОНОВА: ВИХРУШКИТЕ НА НЕОБИКНОВЕНИТЕ ДЕЦА В ЕДИН ОБИКНОВЕН СВЯТ (CINEMIRACULA MUNDI В ЛИЛИ РИБКАТА НА ЯСЕН ГРИГОРОВ).....	389
ANDRONIKA MARTONOVA: THE WHIRLWINDS OF EXTRAORDINARY CHILDREN IN AN ORDINARY WORLD (CINEMIRACULA MUNDI IN YASSEN GRIGOROV'S LILLY THE LITTLE FISH).....	405
СЕМРА АХМЕД: ОЙА БАЙДАР: ВЛАСТЕЛИН НА ВРЕМЕ И ПРОСТРАНСТВО В РОМАНА – КОТЕШКИ ПИСМА	407
SEMRA AHMED: OYA BAYDAR: LORD OF TIME AND SPACE IN HER NOVEL CAT LETTERS.....	416